

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 7 października 2019 roku, Sąd Rejonowy w Łęczycy w sprawie z powództwa (...) Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. przeciwko M. R. o zapłatę, oddalił powództwo i zasądził od (...) Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. na rzecz M. R. kwotę 3.617 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Apelację od powyższego wyroku wywiodła powódka, zaskarżając go w całości. Zaskarżonemu orzeczeniu apelująca zarzuciła:

1. naruszenie przepisów prawa procesowego, które miały wpływ na wynik sprawy, tj.

a) art. 233 § 1 k.p.c. przez błędną ocenę materiału dowodowego polegającą na przyjęciu, że:

- umowa kredytu odnawialnego zawarta z pozwanym nie została skutecznie wypowiedziana, a tym samym, że kwota wskazana w pozwie nie jest wymagalna,

- powód uniemożliwił pozwanemu skuteczną restrukturyzację zadłużenia, w sytuacji, gdy pozwany nie zwrócił się do Banku o zawarcie ugody, a ponadto uznał roszczenie objęte pozwem dokonując dobrowolnych wpłat na poczet istniejącego zadłużenia;

2. naruszenie prawa materialnego mającą wpływ na wynik sprawy, tj.

a) art. 75c ustawy Prawo bankowe poprzez przyjęcie, że powód wypowiedział łączącą strony postępowania Umowę kredytu odnawialnego przed upływem wyznaczonego terminu, w sytuacji gdy art. 75c ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Prawo bankowe przewidujący taką procedurę wszedł w życie z dniem 27 listopada 2015 roku, a zatem nie znajduje on zastosowania do umowy zawartej z pozwanym w dniu 12 czerwca 2015 roku, a ponadto pozwany mógł złożyć wniosek o restrukturyzację zadłużenia na każdym etapie postępowania,

b) art. 98 k.p.c. w zw. z § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych poprzez nieuzasadnione zasądzenie kosztów procesu na rzecz strony pozwanej.

W oparciu o tak sformułowane zarzuty, apelująca wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku i uwzględnienie powództwa w całości oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz strony powodowej kosztów procesu za I instancję, a ponadto zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania za II instancję. Alternatywnie powódka, na wypadek uznania przez Sąd, że zachodzi konieczność przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości, wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd I instancji, pozostawiając Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach za I i II instancję sądową według norm przepisanych.

W odpowiedzi na apelację strona pozwana wniosła o oddalenie apelacji w całości oraz zasądzenie kosztów zastępstwa w postępowaniu apelacyjnym według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja powódki jako bezzasadna podlegała oddaleniu.

Na wstępie należy wskazać, iż Sąd Okręgowy podziela i przyjmuje za własne poczynione przez Sąd I instancji ustalenia faktyczne.

Zdaniem Sądu Okręgowego wyrok Sądu Rejonowego odpowiada prawu i jako taki musi się ostać. Podniesione przez stronę apelującą zarzuty nie zasługiwały na uwzględnienie.

Uwzględniając konstrukcję oraz treść wywiedzionego środka odwoławczego zarzuty dotyczące naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. dotyczące wypowiedzenia umowy kredytu należy rozpoznać łącznie z zarzutami dotyczącymi naruszenia przez Sąd I instancji przepisów prawa materialnego, tj. art. 75c ustawy Prawo bankowe. Skarżąca, zarzucając naruszenie przepisów procesowych, jednocześnie kwestionuje także ustalone przez Sąd fakty w kontekście relewantnych przepisów prawa materialnego, co tym bardziej powoduje konieczność dokonania łącznej analizy.

Zawarty w apelacji zarzut naruszenia przez Sąd I instancji art. 233 § 1 k.p.c. uznać należy za chybiony.

W myśl przywołanego art. 233 § 1 k.p.c., sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Ocena dowodów, o której mowa w art. 233 § 1 k.p.c., polega na ich zbadaniu i podjęciu decyzji, czy została wykazana prawdziwość faktów, z których strony wywodzą skutki prawne.

Zarzut obrazy przepisu art. 233 § 1 k.p.c. nie może polegać jedynie na zaprezentowaniu własnych, korzystnych dla skarżącego ustaleń stanu faktycznego, dokonanych na podstawie własnej, korzystnej dlań oceny materiału dowodowego, jak również na tym, że określony dowód został oceniony niezgodnie z intencją skarżącego (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2002 r., II CKN 572/99, LEX nr 53136 i wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 września 2002 r., II CKN 817/00, LEX nr 56906, jak również wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 9 kwietnia 2008 r., sygn. akt I ACa 205/08, L.).

Wbrew twierdzeniom apelantki, Sąd słusznie ocenił materiał dowodowy, przyjmując, że umowa kredytu nie została skutecznie wypowiedziana pozwanemu, bowiem powód nie dopełnił obowiązków wynikających z art. 75c ustawy z dnia 29 stycznia 1997 roku Prawo bankowe.

Ustawą z dnia 25 września 2015 roku o zmianie ustawy – Prawo bankowe oraz niektóre innych ustaw został dodany art. 75c ustawy Prawo bankowe. Zgodnie z art. 12 tej ustawy zmieniającej banki oraz spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe, w terminie 30 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, dostosują swoją działalność do wymagań określonych w art. 75c ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą. Ustawa weszła w życie po 14 dniach od jej ogłoszenia, a zatem w dniu 27 listopada 2015 roku. Tym samym od dnia 28 grudnia 2015 roku banki oraz spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe powinny dostosować swoją działalność do wymagań stawianych w art. 75c ustawy Prawo bankowe.

Przekładając powyższe na grunt przedmiotowej sprawy należy wskazać, iż wypowiedzenie umowy kredytu przez powódkę miało nastąpić pismem z dnia 23 października 2017 roku. Tym samym wskazane wypowiedzenie spowodowane opóźnieniem się kredytobiorcy ze spłatą zobowiązania winno być poprzedzone wezwaniem przez bank do dokonania spłaty z wyznaczeniem terminu nie krótszego niż 14 dni roboczych (art. 75c ust. 1 ustawy Prawo bankowe). Ponadto w tym wezwaniu bank powinien poinformować kredytobiorcę o możliwości złożenia, w terminie 14 dni roboczych od dnia otrzymania wezwania, wniosku o restrukturyzację zadłużenia (art. 75c ust. 2 wskazanej ustawy). Mając na względzie, iż umowa kredytu zawarta pomiędzy powódką a pozwanym nie została wypowiedziana przed dniem 28 grudnia 2015 roku, po tej dacie powódka chcąc wypowiedzieć umowę pozwanemu winna była sprostać wymaganiom stawianym przez art. 75c ustawy Prawo bankowe, tj. wypowiedzenie umowy poprzedzić wezwaniem do zapłaty zadłużenia w wyznaczonym terminie wraz z informacją o możliwości złożenia wniosku o restrukturyzację zadłużenia oraz umożliwić kredytobiorcy ustosunkowanie się do pisma w terminie wskazanym w piśmie. Błędne zatem jest stanowisko strony powodowej, iż wobec zawarcia umowy kredytu przed dniem wejścia w życie art. 75c ustawy Prawo bankowe, powódka nie była zobligowana do podjęcia procedury upominawczej w stosunku do pozwanego. Co więcej, powódka taką procedurę rozpoczęła, kierując do pozwanego pismem z dnia 3 października 2017 roku (data doręczenia 13 października 2017 roku) zawiadomienie, w którym poprosiła o spłatę zaległych kwot w terminie 14 dni roboczych od dnia otrzymania niniejszego pisma, jak również poinformowała o możliwości złożenia wniosku o restrukturyzację zadłużenia w terminie 14 dni roboczych od daty otrzymania pisma.

Powódka nie wywiązała się z obowiązków nałożonych przez ustawę, bowiem choć poprzedziła wypowiedzenie umowy pismem informującym o możliwości spłaty zadłużenia lub złożenia wniosku o restrukturyzację, nie dochowała wskazanego zarówno w ustawie, jak i w skierowanym przez siebie piśmie, terminu 14 dni roboczych na podjęcie przez pozwanego stosownych działań. Pismo informujące powódki zostało doręczone pozwanemu w dniu 13 października 2017 roku, natomiast wypowiedzenie umowy kredytu zostało dokonane pismem z dnia 23 października 2017 roku, zatem przed upływem wyznaczonego w piśmie terminu. Tym samym wypowiedzenie to należało uznać za bezskuteczne w myśl art. 58 k.c.

Zgodnie z art. 58 § 1 k.c. czynność prawna sprzeczna z ustawą albo mająca na celu obejście ustawy jest nieważna, chyba że właściwy przepis przewiduje inny skutek, w szczególności ten, iż na miejsce nieważnych postanowień czynności prawnej wchodzi odpowiednie przepisy ustawy. W odniesieniu do przedmiotowej sprawy należy wskazać, iż ani bank ani spółdzielcza kasa oszczędnościowo-kredytowa nie może swobodnie wypowiedzieć umowy kredytowej, gdy kredytobiorca popadł w opóźnienie ze spłatą kredytu. Najpierw kredytodawca czy też pożyczkodawca powinien doręczyć kredytobiorcy/pożyczkobiorcy wezwanie określone w art. 75c ust. 1-2 ustawy Prawo bankowe oraz odczekać do upływu dodatkowego terminu na spłatę zadłużenia wyznaczonego w wezwaniu (nie krótszego niż 14 dni roboczych). Dopiero po upływie tego terminu bank lub spółdzielcza kasa może złożyć wobec kredytobiorcy oświadczenie woli w sprawie wypowiedzenia umowy kredytowej. Nie jest przy tym istotne, czy wypowiedzenie następuje ze względu na niedotrzymanie przez kredytobiorcę (pożyczkobiorcę) warunków udzielenia kredytu, czy utratę zdolności kredytowej. W przypadku gdy powyższe przesłanki nie zostały spełnione, czynność prawna banku, spółdzielczej kasy oszczędnościowo-pożyczkowej, polegająca na wypowiedzeniu umowy jest nieważna (art. 58 § 1 k.c.). W szczególności nie prowadzi ona do wymagalności wierzytelności banku czy też kasy o spłatę tej części kredytu lub pożyczki, co do której kredytobiorca/pożyczkobiorca nie pozostawał w opóźnieniu. Biorąc pod uwagę cel art. 75c ustawy - Prawo bankowe, wypada uznać, że stanowi on w całości przepis semidyspozytywny. Może zostać zmieniony w umowie kredytu albo osobnym porozumieniu jedynie na korzyść kredytobiorcy (vide wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 21 marca 2019 roku, V ACa 609/18, LEX nr 2695542). Niezachowanie wskazanych wymogów skutkowało nieważnością dokonanej czynności wypowiedzenia umowy. Ponadto niedochowanie przez powódkę terminu określonego w piśmie informującym należałoby oceniać w kategoriach nielojalnego zachowania wobec drugiej strony umowy.

Mając powyższe na względzie Sąd odwoławczy doszedł do przekonania, że zarówno zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c., jak również art. 75c ustawy Prawo bankowe są niezasadne.

Na marginesie należy wskazać, iż wobec powyższego uchybienia powódki, okoliczność niezłożenia przez pozwanego wniosku o restrukturyzację, czy też uznanie roszczenia poprzez dokonanie dobrowolnej wpłaty, nie ma wpływu na nieważność dokonanej przez stronę powodową czynności wypowiedzenia umowy.

Zarzut naruszenia art. 98 k.p.c. również został uznany za nietrafny.

Zgodnie z treścią tego przepisu strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). W sprawie zaistniały przesłanki do zastosowania tej reguły, bowiem powódka przegrała proces w całości, a pozwany wystąpił z żądaniem zwrotu poniesionych przez niego kosztów, na które składały się: koszty zastępstwa procesowego oraz koszty opłaty skarbowej od pełnomocnictwa. W myśl § 3 wskazanego przepisu, do niezbędnych kosztów procesu strony reprezentowanej przez adwokata zalicza się wynagrodzenie, jednak nie wyższe niż stawki opłat określone w odrębnych przepisach i wydatki jednego adwokata, koszty sądowe oraz koszty nakazanego przez sąd osobistego stawiennictwa strony. Tym samym żądanie pozwanego było uzasadnione, a Sąd Rejonowy prawidłowo określił wysokość przyznanego wynagrodzenia na podstawie rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (t.j. Dz U. z 2018 r., poz. 265).

Podsumowując powyższy wywód stwierdzić należy, iż wywiedziona przez powódkę apelacja nie zawierała zarzutów, mogących podważyć rozstrzygnięcie Sądu Rejonowego, w związku z czym, jako bezzasadna, podlegała oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c.

Odnosnie kosztów postępowania apelacyjnego zastosowanie znalazła reguła odpowiedzialności za wynik postępowania w danej instancji, statutowana przez art. 98 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. Sąd zasądził od powódki na rzecz pozwanego zwrot kosztów postępowania apelacyjnego w wysokości 450 zł, na które złożyło się wynagrodzenie pełnomocnika w osobie radcy prawnego ustalone w stosunku do wartości przedmiotu zaskarżenia na podstawie § 2 pkt 3 w zw. z § 10 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 265).